

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,**

**REKABET KURULU KARARI**

**Dosya Sayısı** : 2012-1-125 (Önaraştırma)  
**Karar Sayısı** : 12-53/1490-518  
**Karar Tarihi** : 01.11.2012

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

**Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI  
**Üyeler** : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,  
İsmail Hakkı KARAKELLE, Dr. Murat ÇETİNKAYA,  
Reşit GÜRPINAR

**B. RAPORTÖRLER:** Çağlar Deniz ATA, Cemal Ökmen YÜCEL, Emine TOKGÖZ

**C. BAŞVURUDA**

**BULUNAN** : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

**D. HAKKINDA İNCELEME**

**YAPILAN** : Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.  
Seyitgazi Mah. Nuh Naci Yazgan Cad. No:32 Melikgazi/Kayseri

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş.'nin, dağıtım bölgesindeki serbest tüketicilere indirimli fiyatlar uygulamak suretiyle, elektrik tedarik şirketlerinin kendisiyle rekabet etmesini engellediği iddiası.

(2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 02.07.2012 tarih ve 5281 sayılı giren başvuru üzerine hazırlanan, 02.07.2012 tarih ve 2012-1-125/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 17.10.2012 tarih ve 2012-1-125/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda özetle;

- Kayseri ve Civarı Elektrik T.A.Ş. (KCETAŞ) tarafından, dağıtım bölgesindeki serbest tüketicilere, diğer elektrik tedarik şirketlerine kıyasla çok düşük fiyatlardan elektrik satışı yapıldığı,
- Çok sayıda serbest tüketicieye, piyasa fiyatlarının çok altında ve toptan satış şirketlerinin KCETAŞ ile rekabet edebilmesine olanak vermeyecek ölçüde düşük fiyatların uygulandığı ve bu suretle, rakip tedarik şirketlerinin pazarda yayılmasının engellendiği

iddia edilerek, gereğinin yapılması talep edilmiştir.

(4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ihlal edildiğine ilişkin herhangi bir bulguya ulaşılamaması nedeniyle soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

**I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

**I.1. İlgili Pazar**

(5) KCETAŞ'ın faaliyet alanı ve bu faaliyet alanına ilişkin daha önceki Kurulumuz kararları dikkate alındığında, dosya kapsamında ilgili pazarlardan ilki, *elektrik enerjisinin dağıtım* pazarı olarak belirlenmiştir. Bu ilgili ürün pazarı bakımından ilgili coğrafi pazar ise, KCETAŞ'ın dağıtım faaliyeti gösterdiği bölge olan Kayseri ilinin tamamı ile Sivas ili Gemerek ilçesine bağlı *Tekmen, Eğerci, Ağcaşar, Dendil, Eşikli, Çat, Arpaözü ve Sızır köyleri* sınırları içinde kalan, KCETAŞ'ın dağıtım ve perakende satış lisansı uyarınca elektrik dağıtımına yetkisine sahip olduğu bölge olarak kabul edilmiştir.

## 12-53/1490-518

- (6) KCETAŞ'ın, ayrıca, ikili anlaşmalar yoluyla serbest tüketicilere indirimli şekilde elektrik satışı da yapabildiği ve bu şekilde bölgesindeki serbest tüketicilere elektrik satışı ile iştirak eden elektrik toptan satış şirketleri ile rekabet edebildiği dikkate alındığında, işbu dosyanın ilgili pazarlarından ikincisi ise *elektriğin perakende satışı pazarı* olarak belirlenmiştir. Bu pazarın, hanehalkına yapılan satışlar, ticarethanelere yapılan satışlar ve sanayi kuruluşlarına yapılan satışlar olmak üzere ayrı alt pazarlar olarak ele alınabileceği görülmektedir. Coğrafi pazar açısından yapılan değerlendirmede ise rekabet koşullarındaki farklılığa binaen, pazarın bölgeselden tüm Türkiye'ye kadar değişen ölçeklerde tespit edilebileceği görülmektedir. Bununla birlikte dosya özelinde, rekabetçi bir endişe doğmaması nedeniyle, içinde bulunulan aşamada elektriğin perakende satışına ilişkin nihai bir pazar tanımının yapılmasına gerek görülmemiştir.

### I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

- (7) Dosya konusu şikâyet, KCETAŞ'ın bölgesindeki serbest tüketicilere aşırı düşük fiyatla satış yaparak rakip tedarik şirketlerini dışlamasına ilişkindir. Bu husus 4054 sayılı Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını düzenleyen 6. maddesi kapsamında, dışlayıcı nitelikteki kötüye kullanma hallerinden biri olarak kabul edilen yıkıcı fiyatlandırma uygulaması ile örtüşmektedir. Esasen bir eylemin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için teşebbüsün hâkim durumda bulunması ve hâkim durumdaki teşebbüsün eyleminin kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte olması gerekmektedir. Bu çerçevede, eylem kötüye kullanma niteliğinde değilse, teşebbüsün hâkim durumda olup olmasının önemi yoktur. Bu noktadan hareketle, mevcut olay bakımından, öncelikle şikâyete konu eylemin hâkim durumu kötüye kullanma davranışı teşkil edip etmediği incelenmiştir.

- (8) Raportörlerce yerinde yapılan incelemede elde edilen ve KCETAŞ tarafından gönderilen bilgiler incelendiğinde; KCETAŞ tarafından 2009 yılı Ekim ayından itibaren serbest tüketicilere ikili anlaşma ile enerji satışına başlandığı, 2009 yılı için serbest tüketicilere yapılan satışlarda tüm tüketicilere aynı fiyatın uygulandığı, 2010 yılı Aralık ayından itibaren ise artan tüketime düşen fiyat şeklinde bir fiyatlandırma stratejisinin izlendiği görülmektedir. Bu şekilde izlenen fiyat stratejisi sonucu serbest tüketiciler özelinde kâr-zarar durumu irdelendiğinde;

- 2009 Ekim-2011 Haziran arası (.....) boyunca kâr edildiği,
- 2011 Temmuz-2012 Ağustos arası dönemde (.....) zarar edildiği

görülmektedir. Dolayısıyla (.....) alış fiyatlarında 2011 Temmuz ayında ortaya çıkan yükselişin olduğu görülmektedir. KCETAŞ, elektrik üretimi olmaması nedeniyle kısa vadeli bir spot piyasa niteliğinde olan ve TEİAŞ tarafından işletilen Gün Öncesi Piyasası ve Dengeleme Güç Piyasası'ndan alım yapmaktadır. Bu iki piyasada oluşan fiyatlar ise arz-talep durumuna göre mevsimsel olarak ciddi dalgalanmalar gösterebilmektedir. Nitekim 2011 Temmuz sonrası dönemde KCETAŞ elektrik alış fiyatları sadece yükselmemiş, dosyadaki bilgilerden anlaşıldığı üzere, KCETAŞ'ın alış fiyatları ile kısa vadeli piyasalardaki fiyatlar, piyasadaki teşebbüsler açısından tahmin yapmayı zorlaştıracak şekilde, dalgalı bir seyir takip etmiştir.

- (9) İlgili dönemde KCETAŞ'ın fiyatlandırma stratejisini ise (.....) görülmektedir. KCETAŞ'ın satış fiyatlarının, (.....) arkasında serbest tüketiciler ile yapılan sözleşmelerin niteliği, piyasada meydana gelen dalgalanmaların öngörülemezliği ve bu fiyat dalgalanmalarının KCETAŞ tarafından etkin bir şekilde yönetilememesi olduğu düşünülmektedir. Bu hususlar yerinde incelemede bulunan belgelerdeki iç yazışmalarda da dile getirilmiş ve bu doğrultuda KCETAŞ'ın 27.07.2012 tarih ve 364 numaralı Yönetim Kurulu Toplantısı'nda (.....) karar verilmiştir.

## 12-53/1490-518

- (10) Bu noktada incelenmesi gereken bir diğer husus ise, KCETAŞ'ın rakiplerini dışlayıcı bir saikle hareket etmesi ve bu minvalde mütŐterileri kendisine çekmek amacıyla fiyatlarını düşürmesi durumunda bu mütŐterilere hizmet edebilme kabiliyetine de sahip bulunması gerekliliğidir. Zira yıkıcı fiyatlama, uzun dönemde tekelleŐme stratejisi izleyen bir firmanın avantajına olacak bir stratejidir. Ancak burada, KCETAŞ'ın kısa dönemde de mütŐterileri çekmek bir yana (.....) düşündüğü görülmektedir. Dolayısıyla KCETAŞ'ın bariz bir şekilde dıŐsal faktörlerden etkilendiği ve yıkıcı fiyatlama yoluyla tekelleŐmeye gitme stratejisi izlemesinin söz konusu olmadığı değerlendirilmektedir.
- (11) Bu çerçevede KCETAŞ'ın serbest tüketicilere yaptığı elektrik satışında zarar etmesinin temel nedeninin rakiplerini piyasadan çıkarmak veya potansiyel rakiplerin piyasaya girmesini engelleyecek bilinçli bir fiyatlama stratejisi değil, KCETAŞ'ın elektrik alış fiyatlarındaki deęiŐim olduğu anlaŐılmaktadır.

## J. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, başvuru konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca Őikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİğİ ile karar verilmiştir.